

HØRINGSSVAR om UDKAST til FAMILIERETSHUSET og tilhørende lovforslag

Via folketingets hjemmeside til:

Social-, Indenrigs- og Børneudvalget

Via mail til:

Børne- og Socialministeriet

Mai Mercado & Jens Strunge Bonde

Justitsministeriet

Søren Pape Poulsen

Jeg har været i dialog med verden om Børns Retssikkerhed siden 2015, fordi jeg er i færd med at lave udkast til et partiprogram. Indenfor de sidste 2 år har jeg også fungeret som bisidder og konsulent i højkonfliktsager.

Der tegner sig desværre et billede af et område, hvor man har tabt barnets helt basale behov af syne.

Det drejer sig om barnets ret til:

- A) at bo hos sin primære, velfungerende omsorgsperson
- B) at blive beskyttet mod alvorlige svigt, vold, forældrefremmedgørelse og overgreb
- C) at kunne opbygge den bedst mulige relation til begge sine biologiske forældre og deres familier

A)

Der er alt for mange eksempler på, at børn er blevet tvunget væk fra deres primære, velfungerende omsorgsperson. Det har resulteret i psykiatriske diagnoser blandt de ramte børn og forældre. Det har også medført selvmord.

B)

Der er desværre OGSÅ utallige eksempler på, at uegnede forældre har fået tildelt forældremyndighed, bopæl og samvær. Det er resulteret i dødsfald

grundet vold eller livsfarlige svigt, overgreb og vold i årevis inklusiv psykisk vold, der også kan give fysiske symptomer for eksempel i form af mavesmerter. Alt for mange børn oplever i øjeblikket en barndom i angst helt frarøvet kontakten til deres primære, velfungerende omsorgsperson.

Børn bliver **IKKE** beskyttet tilstrækkeligt mod vold, overgreb og frarøvelse af kontakten med deres primære, velfungerende omsorgsperson i Danmark i dag.

Der mangler:

- faktacheck
- tilstrækkeligt tilbundsgående undersøgelser ved mistanker om overgreb og vold i familien – og at man tager konsekvenserne af resultaterne på de undersøgelser, så man netop **IKKE** tildeler voldelige og krænkende personer rettigheder i form af forældremyndighed, bopæl og ikke-overvåget samvær
- effektiv hjælp til voldsramte herunder pladser nok på landets krisehjem og hjælp til at beskytte voldsopfrene mod yderligere kontakt med krænker herunder sanktioner, der tydeliggør, at vi ikke accepterer vold i Danmark i dag – at være vidne til vold er **OGSÅ** traumatiserende, og mange børn får PTSD af at være vidne til den ene forælders vold mod den anden

Det kan simpelt ikke passe, at Hafida kan blive myrdet af sin mand, hvorefter han får forældremyndighed og bopæl over børnene og tvinger dem væk fra deres mormor og morfar for at bo hos hans forældre, mens han er i fængsel. Har man myrdet den anden forælder skal man fratages **ALLE** rettigheder i forhold til børnene og kun efterlades med pligten til at stille op på børnenes initiativ. Andre er uenige med mig her med henvisning til, at der kan være tale om mord i selvforsvar, men realiteten er, at der i langt de fleste tilfælde er tale om drab på børnenes Mor, der er børnenes primære, velfungerende omsorgsperson på drabstidspunktet. **Antallet af drab på mødre og børn er øget i kølvandet på forældreansvarsloven fra 2007. Det er på tide at vende den udvikling om. Ikke via flere rettigheder til krænker men via flere rettigheder til barnet og dets primære, velfungerende omsorgsperson.**

Børn skal beskyttes.

Det betyder også, at overvåget samvær skal kunne gøres permanent, og at børns grænser skal accepteres.

Hvis et barn ikke ønsker samvær, skal barnet heller ikke tvinges til samvær. Og et barn skal **SLET IKKE** fjernes fra sin primære, velfungerende omsorgsperson.

C)

Under hensyntagen til barnets sikkerhed som det primære fokus, har børn ret til at kende deres biologiske ophav på begge sider og opbygge den bedst tænkelige relation til dem. Det betyder, at man må give den nødvendige hjælp og støtte helt uden truslen om at tvangsjerne børnene, med mindre der er begrundet formodning om, at børnene tager skade af kontakten. Dette område trænger til et nærmere eftersyn, da det er her, vi ser nogle af de værste myndighedsovergreb. Det kan ikke være rigtigt, at man fjerner et barn fra en ammende mor, når amningen ellers fungerer fint.

Vi har set sagsakter og rapporter forsvinde. Vi har også set kommuner træffe beslutninger, FØR de har kunnet begrunde dem med ekspertudtalelser, som de så senere har bestilt – for igen at forkaste de udtalelser, der talte imod kommunens beslutning og fortsætte med at indhente udtalelser, til de fandt en, der passede.

Der bør være et langt større fokus på at sikre barnet mod overgreb og skabe tryghed i opvæksten gennem støtte til barnets primære, velfungerende omsorgsperson. Det skal afdækkes, hvem den person er, og så skal vedkommende beskyttes mod overgreb fra andre, når det er nødvendigt. Det kræver indblik i sagerne, og såvel primære, velfungerende omsorgsperson og barn skal opleve, at de får hjælp. I modsætning til i dag, hvor de alt for ofte føler sig overhørt.

Tanken om tvangsadoptioner er bekymrende. Dels er der risikoen for, at tvangen er uberettiget (vi kan ALLE begå fejl). Dels har barnet behov for at kunne spejle sig i sit biologiske ophav og kende begge forældres historier fra dem for at finde ud af, hvem det er - som led i, at barnet danner sin egen identitet.

Børn er ikke isolerede øer, som man kan flytte rundt med, som man vil. Selv efter en berettiget fjernelse fra hjemmet, kan barnet have behov for at vide, hvordan det går dets biologiske forældre, og der kan være biologiske slægtninge, barnet vil have stor glæde af at bevare kontakten til.

Sikring af BARNETS BEHOV

FN's Menneskerettighedskonvention, Børnekonventionen, Handicapkonventionen og Istanbulkonventionen bør implementeres i al lovgivning, der berører familier, børn samt deres primære, velfungerende omsorgspersoner.

Sagen skal følge barnet og ikke kommunen – og barnet skal have den

nødvendige hjælp, uanset om det bor hos sine biologiske forældre eller ej. Udsatte børn bør også tildeles deres egen advokat & værge fra før fødslen, hvis der er tale om tvangsfjernelse allerede der – og i det hele taget, når barnets trivsel samt retssikkerhed er på spil. ALLE børn skal have en **kontaktperson** i form af en sekundær omsorgsperson, det kan henvende sig til, hvis barnet får brug for hjælp. Det skal være en person, barnet ser løbende og derfor har et **tillidsforhold** til.

Målet må være at sikre ALLE børn en sund barndom med ro til at udvikle sig og kontakt til de mennesker der er bedst for barnet.

Lad mig anskueliggøre det med nogle scenarier:

(1) BØRNEFAMILIEHUSET

til støtte af udsatte børn & forældre samt undersøgelse af deres aktuelle behov

Scenarie I:

Hverken mor eller far er fuldt påklædt til opgaven som forælder og der er risiko for, at barnet bliver udsat for livstruende overlast. Løsningen kunne være at installere familien på et hjem med overvågning med mulighed for indgriben døgnet rundt, så man sikrer sig, at barnet til enhver tid får dækket sine behov – fysisk og psykisk. Viser det sig så, at den ene eller begge forældre skader barnet, kan man arbejde med adfærden via et intenst terapeutisk og pædagogisk arbejde, mens man beskytter barnet. Det vil også kunne komme den voksne til gode og stoppe overleveringen af dårlig adfærd til næste generation. Behandlingen af forælder-barn relationen skal således køre sideløbende med terapi til den uegnede forælder – da uegnetheden ofte vil stamme fra svigt i FORÆLDERENS egen barndom. Vi har en brug/smid væk kultur i vores samfund, der også smitter af på holdningerne til vores medmennesker, men det er de færreste, der slet ikke kan bruges til noget i deres relationer til andre, og vi skal ud over idéen om den perfekte forælder. Den idé er i sig selv skadelig, da INGEN er perfekte, og alt for mange brækker nakken i deres sorg over, at tingene ikke er, som de ville ønske – frem for at arbejde med det, der er. Børn er også nødt til at lære at håndtere smerte og ting, der ikke er perfekte, samt ting der ikke er i orden. Vi har jo desværre også set såvel plejefamilier som adoptionsforældre samt ansatte på børnehjem begå overgreb og udsætte børn for livsfarlige svigt.

I afgørelsen af, hvem der er egnet til opgaven som forælder, er det vigtigt at kunne aflæse effekter af vold og overgreb. Mange velfungerende primære omsorgspersoner fremstår uegnede, ALENE

fordi de er mærket af den vold, som de og deres børn har været udsat for fra den anden forælder. Sådanne sammenhænge skal Børnefamiliehusene kunne afdække.

Hvis en forælder (eller begge) ser ud til ikke at kunne magte opgaven at passe på egne børn, skal et ophold i Børnefamiliehuset i den nødvendige udstrækning være en forudsætning for fortsat kontakt til barnet.

I de mest håbløse tilfælde, vil barnet ende med at blive passet af andre, men barnet skal fortsat kunne tage kontakt på EGET initiativ, hvis det ønsker at:

- opbygge en relation til dets biologiske forælder
- forstå, hvorfor de ikke bor sammen
- kende til dets biologiske forældres historie
- spejle sig i dets biologiske forældre i arbejdet med at definere egen identitet

Der skal gives det bedst mulige rum for den kontakt.

Lige nu kender vi til børn, der sidder til møde i Statsforvaltningen og udtrykker savn efter forældre, som forvaltningen har frataget børnene ret til at være i kontakt med.

PERSONALET i Børnefamiliehuset skal være top kvalificeret personlighedsmæssigt og fagligt. Det kræver mod til at se egne mønstre i øjnene for også at kunne se andres, og det kræver en høj etik ikke at misbruge den magt, en sådan stilling ville indebære. Desuden vil arbejdet være farligt, når det gælder omgangen med potentielt voldelige. Det skal der også tages højde for. Man kan overveje, om personer dømt for vold og overgreb, nogensinde skal have ret til andet end ikke-overvåget samvær.

(2) HØJKONFLIKT

Scenarie II:

Forældrene kan se velfungerende ud på overfladen, og her er problemet måske allermest forældrefremmedgørelse, trusler og risiko for kidnapninger og mord

Det kan være svært for udenforstående at gennemskue, hvad der foregår. Her vil et ophold på omtalte Børnefamiliehus også kunne bruges. Jeg har fungeret som konsulent og siddet til møder som bisidder i såvel Statsforvaltning som Kommuner. Det fremgår

tydeligt, at selv psykologer kan finde på at underkaste sig krænker i et ubevidst ønske om at beskytte sig selv mod overgreb. Kun meget bevidste mennesker vil kunne gennemskue de spil, der kører, og det vil ofte kræve, at flere professionelle undersøger situationen sammen, hvilket ville kunne lade sig gøre i de Børnefamiliehuse med mulighed for indkvartering af hele familier, som jeg omtaler her. Det kræver selvfølgelig, at der er vandtætte skodder mellem afdelingerne, så kun børnene og de professionelle kan bevæge sig imellem dem, hvis den ene forælder er voldelig overfor den anden. Da der er en reel risiko for, at højkonflikter ender med drab – selv når der er tale om tilsyneladende velfungerende mennesker, kræver det arbejde høje niveauer af sikkerhed og professionalisme. Men det er klart at foretrække sammenlignet med, at vi i dag svigter volds ofre og belønner drab med at give bopæl og forældremyndighed til morderen. Sådan noget skal slet ikke kunne lade sig gøre. Hafidas børn bor fortsat hos morderens forældre, mens han er i fængsel for drabet. De grænser skal sættes længe før og bestå i, at vi afdækker de reelle risici samt beskytter volds ofre langt mere effektivt end i dag. Det betyder selvfølgelig også, at der skal være pladser nok på de danske krisecentre samt tilstrækkelig psykologhjælp uden egenbetaling til voldsramte og deres børn – også når der er tale om hjemmeboende børn over 18 (måske på særlige afdelinger – eller på effektivt beskyttede adresser).

(3) ANDEN NATIONALITET

Scenarie III:

Nogle børn har forældre med hver sin nationalitet. I dagens Danmark kan en dansker ikke altid flytte tilbage til Danmark med sin udenlandske ægtefælle. Det rammer børn, hvor den ene forælder er dansker, og den anden forælder kommer fra et land udenfor Europa. Børn fratages derfor deres ene velfungerende forælder, hvis den danske forælder vælger at flytte tilbage til Danmark for at være tæt på sin øvrige familie eller komme væk fra et konfliktfyldt område i udlandet. Her taler vi om velfungerende familier, der er til glæde for hinanden og ønsker at blive sammen.

Flygtningebørn skal selv betale for at få deres forældre til Danmark. Her hjælper Venligboerne, men skal civilsamfundet tage sig af den opgave?

Børn fra de såkaldte danske Ghettoer risikerer dobbelt straf sammenlignet med andre danskere. Og man har nu nedsat den kriminelle lavalder. De helt små tvinges i vuggestue med trussel om, at deres forældre ellers fratages deres forsørgelsesgrundlag.

Hvor er retssikkerheden?

(4) ADOPTIONER & SÆDBANKER

Scenarie IV:

Der ser ud til at have udviklet sig et rystende syn på børn som en handelsvare, hvilket bekymrende let ender i, at barnet mister fundamentale rettigheder, som at:

- vide, hvem begge dets forældre er
- kunne kontakte begge biologiske forældre, når barnet ønsker det
- få chancen for at udvikle den bedst mulige relation til begge forældre fra starten – se forslag under punkt **1** om Børnefamiliehus

Fordelen ved tvangsadoptioner frem for tvangsfjernelser er selvfølgelig, at man undgår svingdørsbørn – altså at barnet skifter hjem flere gange i løbet af sin opvækst. Man må bare sikre sig, at barnets øvrige behov også dækkes, og at tvangsforanstaltningen er gennemtænkt.

Vi skal huske på, at når vi rammer forældrene, rammer vi også børnene. Det samme gælder heldigvis også den anden vej...

Støtter vi forældrene i at udvikle sig til de mennesker, de gerne vil være, hjælper vi også deres børn.

Hvis du vil vide mere om, hvad også velfungerende danske familier reelt oplever i mødet med myndighederne i Danmark i dag, kan du gå ind på facebook siden **Børns Retssikkerhed**. Der er virkelige historier bag hvert opslag, og vi sætter dig gerne i direkte kontakt med de ramte, der alle kan dokumentere, hvad de har oplevet.

Med venlig hilsen

Maria Kammerer
cand.scient.pol.
Børns Retssikkerhed